

**Волинський національний університет імені Лесі Українки**

**Факультет філології та журналістики**

**Кафедра української літератури**

**СИЛАБУС**

**нормативного освітнього компонента**

**ТВОРЧИЙ ФЕНОМЕН ЛЕСІ УКРАЇНКИ**

**підготовки бакалавра**

**галузі знань 01 Освіта/Педагогіка**

**за спеціальністю 013 Початкова освіта**

**Освітньо-професійна програма Початкова освіта**

**Луцьк – 2022**

Сyllabus нормативного освітнього компонента «ТВОРЧИЙ ФЕНОМЕН ЛЕСІ УКРАЇНКИ» підготовки бакалавра, галузь знань 01 Освіта / Педагогіка, спеціальність 013 Початкова освіта, освітньо-професійна програма Початкова освіта

Розробник: Сур'як М. В., кандидат філологічних наук, доцент кафедри української літератури

Погоджено

Гарант  
освітньо-професійної програми:



Вітюк В. В.

Сyllabus нормативного освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри української літератури протокол № 1 від 29 серпня 2022 року

Завідувач кафедри:



Яручик В. П.

## I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма здобуття освіти	01 Освіта / Педагогіка 013 Початкова освіта Початкова освіта Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти на базі ОС «молодший бакалавр» (ОКР «молодший спеціаліст»)	<b>Нормативний</b>
Кількість годин / кредитів: 45/1,5		Рік навчання – 1 -ий
		Семестр - 1- ий
ІНДЗ: немає		Лекції - 18 год
		Практичні (семінарські) немає
		Самостійна робота 23 год
Мова навчання: українська		Консультації 4 год
		Форма контролю: залік

## II. Інформація про науково-педагогічного працівника

Сур'як Микола Володимирович  
Кандидат філологічних наук  
Доцент кафедри української літератури  
Електронна адреса: suriakmukola@gmail.com

## III. Опис освітнього компонента

**Анотація освітнього компонента.** Предметом вивчення освітнього компонента є життєвий і творчий шлях Лесі Українки, відомої української поетеси, прозаїка, драматурга, критика, перекладача, чие ім'я носить Волинський національний університет.

Освітній компонент складається із такого блоку тем:

1. *Життєпис Лесі Українки* (дитинство, сім'я, виховання, Волинь в житті і творчості Лесі Українки, формування світогляду, впливи і взаємовпливи, оточення та ін..)
2. *Творчість Лесі Українки* (модерне спрямування творчості, місце Лесі Українки у світовій культурній спадщині, багатожанровість творчості – поезія, проза, драматургія, літературна критика, публіцистика, переклади епістолярій).

**Мета і завдання освітнього компонента.** Основною метою освітнього компонента «Творчий феномен Лесі Українки» є популяризація життя та творчості видатної української письменниці, чие ім'я носить Волинський національний університет. Через ознайомлення здобувачів освіти із важливими моментами життя та творчості сім'ї Косачів-Драгоманових та Лесі Українки дати здобувачам освіти об'єктивні знання про особливості стильової манери письма та еволюцію поглядів і прагнень Лесі Українки, про її місце в культурному середовищі не лише української, а й світової літератури.

Завдання освітнього компонента - розкрити сутність духовної атмосфери зламу ХІХ-ХХ століть, зорієнтувати здобувачів освіти у її найприкметніших виявах, у пошуках суспільного та естетичного ідеалу, у прагненні українського письменства, окрема членів родини Косачів і самої Лесі Українки вивести українську літературу на світові обрії; а також ознайомити здобувачів освіти із особливостями виховання в сім'ї Косачів, провести зримі паралелі з сучасністю, з тими подіями, які суголосні рухам початку минулого століття, з'ясувати актуальність і потрібність творчості Лесі Українки на нинішньому етапі розбудови української нації і держави.

## **Результати навчання (компетентності).**

### **Загальні компетентності (ЗК):**

**ЗК-1.** Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

**ЗК-2.** Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

**ЗК-6.** Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

### **Спеціальні (фахові) компетентності:**

**СК-1.** Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово.

**СК-3.** Здатність до інтеграції та реалізації предметних знань як основи змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.

**СК-3.1. Мовно-літературна компетентність.** Здатність до застосування професійно профільованих лінгвістичних і літературознавчих знань, умінь та навичок, що становлять теоретичну основу мовно-літературної освітньої галузі та її окремих змістових ліній.

**СК-6.** Здатність до організації освітнього процесу в початковій школі з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, розвитку в них критичного мислення та формування ціннісних орієнтацій.

**СК-7.** Здатність до моделювання змісту відповідно до очікуваних результатів навчання, добору оптимальних форм, методів, технологій та засобів формування ключових і предметних компетентностей молодших школярів у процесі вивчення освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.

**СК-8.** Здатність до збору, інтерпретації та застосування даних у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності до формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.

**СК-12.** Здатність доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, власний досвід та аргументувати їх на засадах партнерської взаємодії в умовах початкової школи.

## **Програмні результати навчання:**

**ПРН-01.** Організувати монологічну, діалогічну та полілогічну форми спілкування з молодшими школярами, іншими учасниками освітнього процесу, представниками громади, поважаючи права людини та суспільні цінності; формувати судження, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.

**ПРН-04.** Спілкуватися із професійних питань засобами державної та іноземної мов в усній та письмовій формах, застосовувати в освітньому процесі прийоми збагачення усного й писемного мовлення молодших школярів.

**ПРН-06.** Інтегрувати та використовувати академічні предметні знання як основу змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти (мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної) та трансформувати їх у різні форми.

**ПРН-07.** Планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання.

### Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю/Бали
<b>Етапи життєвого та творчого шляху Лесі Українки – Лариси Петрівни Косач-Квітки</b>						
Тема 1. Леся Українка: віхи життя творчості	5	2		3		
Тема 2. Леся Українка у колі своєї родини	6	2		4		
Тема 3. Волинь у життєвій і творчій долі родини Косачів	7	2		3	2	
Разом за темами 1	18	6		10	2	
<b>Жанрове та тематичне багатство творчості Лесі Українки</b>						
Тема 4. Тематичне та жанрове розмаїття творчості Лесі Українки	7	4		3		
Тема 5. Лірика Лесі Українки – унікальне явище світової літератури	7	2		3	2	
Тема 6. Новаторство драматургії Лесі Українки	6	2		4		
Тема 7. Прозова спадщина Лесі Українки. Перекладацька діяльність	7	4		3		
Разом за темами 2	27	12		13	2	
<b>Всього годин / Балів</b>	<b>45</b>	<b>18</b>		<b>23</b>	<b>4</b>	<b>100</b>

### Завдання для самостійного опрацювання

Самостійна робота здобувача освіти є основним видом засвоєння навчального матеріалу у вільний від аудиторних занять час. Під час самостійної роботи здобувач освіти опрацьовує теоретичний матеріал, виконує індивідуальні завдання, проводить науково-дослідну роботу з деяких питань згідно рекомендацій науково-педагогічного працівника, зокрема, роботу з необхідною навчальною літературою і ресурсами мережі Інтернет.

Зміст самостійної роботи здобувача освіти з освітнього компонента визначається цим силабусом, навчально-методичними матеріалами, завданнями та методичними вказівками викладача.

Головною метою самостійної роботи є закріплення, розширення та поглиблення набутих у процесі аудиторної роботи знань, вмінь та навичок, а також самостійне вивчення та засвоєння нового матеріалу під керівництвом викладача, але без його безпосередньої участі. Питання, що виникають у здобувачів освіти щодо виконання запланованих завдань, вирішуються на консультаціях, які проводяться згідно з графіками, затвердженими кафедрою.

№ з/п	Теми, зміст роботи	К-сть год
1	<b>Леся Українка: віхи життя і творчості</b> Міні-есе «Моя Леся Українка». Літературний портрет Лесі Українки. Творчість Лесі Українки – унікальне явище в українській і світовій культурі.	3
2	<b>Леся Українка у колі своєї родини</b> Олена Пчілка як дитяча письменниця. Леся Українка та Олена Пчілка: історія взаємин. Іван Драч «Іду до тебе». Екранне втілення життя Лесі Українки. Леся Українка в художній літературі.	4
3	<b>Волинь у життєвій і творчій долі родини Косачів</b> Леся Українка і Волинь. Дворянське гніздо Косачів: особливості виховання. Фольклор як основа творчості.	3
4	<b>Тематичне та жанрове розмаїття творчості Лесі Українки</b> Джерела та фольклорна основа «Лісової пісні» Лесі Українки. Художня проза Лесі Українки. Художні особливості ліричних циклів Лесі Українки.	3
5	<b>Лірика Лесі Українки – унікальне явище світової літератури</b> Образи-символи в поезії Лесі Українки. Твори Лесі Українки мовами народів світу. Синтез мистецтв в поезії Лесі Українки. Інтимна лірика Лесі Українки.	3
6	<b>Новаторство драматургії Лесі Українки</b> Неоромантична концепція героя в драматургії Лесі Українки. «Кассандра» Лесі Українки: особливості індивідуального стилю. Ліро-епічні поеми Лесі Українки: проблема героя. Образ пророка в драматургії Лесі Українки.	4
7	<b>Прозова спадщина Лесі Українки. Перекладацька діяльність</b> Епістолярна спадщина Лесі Українки: адреси та адресати. Переклади Лесі Українки. Географія подорожей Лесі Українки. Леся Українка та Грузія. Леся Українка та Михайло Драгоманов.	3
	<b>Всього годин</b>	23

#### IV. Політика оцінювання

##### Політика науково-педагогічного працівника щодо здобувача освіти

Формуючи лекційний матеріал науково-педагогічний працівник створює умови для найбільш ефективного засвоєння здобувачем освіти знань в рамках пропонованого освітнього компонента. Досягненню відповідної мети слугує, зокрема визначення тих питань, що за рівнем складності можуть бути вивчені здобувачем освіти в рамках самопідготовки. При цьому в ході викладення освітнього компонента викладач використовує сучасні наукові методи, спрямовані в тому числі на розвиток у здобувачів освіти критичного мислення і вміння самостійно аналізувати обставини реальності.

Відвідування лекційних занять та введення конспекту лекцій здобувачем освіти є обов'язковим та покликане забезпечити отримання ним концентрованих знань, а також зверненням до викладача із запитаннями з метою конкретизації тих чи інших аспектів предмету розгляду. Пропущені лекції підлягають самостійному опрацюванню з додатковим контролем з боку науково-педагогічного працівника, якому має бути продемонстрований конспект за відповідною темою.

Поряд із цим, для забезпечення освітнього компонента викладач використовує сучасні технології, зокрема хмарні сервіси і освітні платформи чим створює можливості для самостійного ефективного засвоєння здобувачем освіти пропонованого матеріалу у межах елементів структури освітнього компонента. У зв'язку з цим, якщо інше не встановлено положеннями нормативно-правових документів Університету, здобувач освіти, який

пропустив лекційне заняття, може самостійно опрацювати відповідний матеріал. Також у разі необхідності здобувач освіти може відвідати консультацію з конкретної теми для заповнення прогалин у знаннях. Здобувачі вищої освіти також можуть долучатись до оновлення освітнього компонента шляхом подання пропозицій науково-педагогічному працівнику стосовно сучасних змін у галузі філологічної освіти.

### **Політика щодо академічної доброчесності**

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти та відповідальність за її порушення регулюються «Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників» Волинського національного університету імені Лесі Українки.

**Дотримання академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними та науковими працівниками передбачає:** посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність; контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти; об'єктивне оцінювання результатів навчання.

**Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:** самостійне виконання навчальних завдань, завдань підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

**Порушенням академічної доброчесності вважається:** *академічний плагіат* - оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства; *самоплагіат* - оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів; *фабрикація* - вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях; *фальсифікація* - свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень; *списування* - виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання; *обман* - надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування; *хабарництво* - надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі; *необ'єктивне оцінювання* - свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти; *надання здобувачам освіти під час проходження ними оцінювання результатів навчання допомоги чи створення перешкод, не передбачених умовами та/або процедурами проходження такого оцінювання;* *вплив у будь-якій формі* (прохання, умовляння, вказівка, погроза, примушування тощо) на педагогічного (науково-педагогічного) працівника з метою здійснення ним необ'єктивного оцінювання результатів навчання.

### **Політика щодо дедлайнів та перескладання**

За результатами вивчення освітнього компонента здобувачі освіти складають залік. База тестових завдань розміщена у відкритому доступі за посиланням [http://cit.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/bases/isp/isp\\_TEST\\_235.html](http://cit.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/bases/isp/isp_TEST_235.html). Оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється за результатами комп'ютерного тестування. При цьому

завдання оцінюються в діапазоні від 0 до 100 балів включно. Для отримання заліку необхідно набрати не менше 60 балів за 100-бальною шкалою. У випадку, якщо здобувач освіти набрав менше ніж 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. Максимальна кількість балів під час ліквідації академічної заборгованості з заліку – 100. Повторне складання заліку, у разі отримання незадовільної оцінки, допускається не більше двох разів: один раз та другий раз – у вигляді комп'ютерного тестування, третій – комісії, яку створює декан факультету.

#### **V. Підсумковий контроль**

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на завершальних етапах, який проводиться у формі комп'ютерного тестування. База тестових завдань для підсумкового контролю знань за посиланням [http://cit.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/bases/isp/isp\\_TEST\\_235.html](http://cit.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/bases/isp/isp_TEST_235.html).

Засади поточного та підсумкового оцінювання у Волинському національному університеті імені Лесі Українки визначені «Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань студентів Волинського національного університету імені Лесі Українки» з яким можна ознайомитися на сайті Університету: [https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/11\\_Polozh\\_pro\\_otzin\\_%D0%A0%D0%B5%D0%B4\\_%D1%80%D0%B5%D0%B4.pdf](https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/11_Polozh_pro_otzin_%D0%A0%D0%B5%D0%B4_%D1%80%D0%B5%D0%B4.pdf)

#### **VI. Шкала оцінювання знань здобувачів освіти**

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Незараховано (необхідне перескладання)

#### **VII. Рекомендована література та інтернет ресурси**

*Уся література, необхідна для засвоєння курсу є в бібліотеці університету.*

##### **Основна**

1. Українка, Леся (українська письменниця, перекладач; 1871-1913). Повне академічне зібрання творів: в чотирнадцяти томах/ Леся Українка; Волинський національний університет імені Лесі Українки. Том 1: Драматичні твори (1896 - 1906). Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2021. 843 с.
2. Українка, Леся (українська письменниця, перекладач; 1871-1913). Повне академічне зібрання творів: в чотирнадцяти томах/ Леся Українка; Волинський національний університет імені Лесі Українки. Том 2: Драматичні твори (1907-1908). Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2021. 420 с.
3. Українка, Леся (українська письменниця, перекладач; 1871-1913). Повне академічне зібрання творів: в чотирнадцяти томах/ Леся Українка; Волинський



національний університет імені Лесі Українки. Том 3: Драматичні твори (1909-1911). Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2021. 652 с.

4. Українка, Леся (українська письменниця, перекладач; 1871-1913) Повне академічне зібрання творів: в чотирнадцяти томах/ Леся Українка; Волинський національний університет імені Лесі Українки. Том 4: Драматичні твори (1912-1913). Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2021. 420 с.

5. Українка, Леся (українська письменниця, перекладач; 1871-1913) Повне академічне зібрання творів: в чотирнадцяти томах/ Леся Українка; Волинський національний університет імені Лесі Українки. Том 5: Поетичні твори. Ліро - епічні твори. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2021. 925 с.

6. Українка, Леся (українська письменниця, перекладач; 1871-1913) Повне академічне зібрання творів: в чотирнадцяти томах/ Леся Українка; Волинський національний університет імені Лесі Українки. Том 6: Художня проза. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2021. 621 с.

7. Українка, Леся (українська письменниця, перекладач; 1871-1913) Повне академічне зібрання творів: в чотирнадцяти томах/ Леся Українка; Волинський національний університет імені Лесі Українки. Том 7: Літературно - критичні та публіцистичні статті. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2021. 677 с.

8. Українка, Леся (українська письменниця, перекладач; 1871-1913) Повне академічне зібрання творів: в чотирнадцяти томах/ Леся Українка; Волинський національний університет імені Лесі Українки. Том 8: Переклади: поезія, проза, драма, публіцистика та інше. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2021. 1116 с.

9. Українка, Леся (українська письменниця, перекладач; 1871-1913) Повне академічне зібрання творів: в чотирнадцяти томах/ Леся Українка; Волинський національний університет імені Лесі Українки. Том 9: Записи народної творчості. Пісні, записані з голосу Лесі Українки. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2021. 845 с.

10. Українка, Леся (українська письменниця, перекладач; 1871-1913) Повне академічне зібрання творів: в чотирнадцяти томах/ Леся Українка; Волинський національний університет імені Лесі Українки. Том 10: "Стародавня історія східних народів". Конспекти. Виписки з книг. Нотатки та інше. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2021. 525 с.

11. Українка, Леся (українська письменниця, перекладач; 1871-1913) Повне академічне зібрання творів: в чотирнадцяти томах/ Леся Українка; Волинський національний університет імені Лесі Українки. Том 11: Листи (1876 - 1896). Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2021. 597 с.

12. Українка, Леся (українська письменниця, перекладач; 1871-1913) Повне академічне зібрання творів: в чотирнадцяти томах/ Леся Українка; Волинський національний університет імені Лесі Українки. Том 12: Листи (1897 - 1901). Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2021. 605 с.

13. Українка, Леся (українська письменниця, перекладач; 1871-1913) Повне академічне зібрання творів: в чотирнадцяти томах/ Леся Українка; Волинський національний університет імені Лесі Українки. Том 13: Листи (1902 - 1906). Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2021. 612 с.

14. Українка, Леся (українська письменниця, перекладач; 1871-1913) Повне академічне зібрання творів: в чотирнадцяти томах/ Леся Українка; Волинський національний університет імені Лесі Українки. Том 14: Листи (1907 - 1913). Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2021. 613 с.

### Додаткова

15. Дзюба І. У світі думки Лесі Українки. Луцьк, 2006.
16. Єфремов С. Вибране: ст., наук. розвідки, моногр./ Упоряд., передм., прим. Е. Соловей. К.: Наук. думка, 2002. 760 с.
17. Зеров М. Українське письменство ХІХ ст. Від Куліша до Винниченка: Лекції, нариси, статті. Дрогобич, 2007.
18. Лариса Петрівна Косач-Квітка (Лєся Українка). Біографічні матеріали. Спогади. Іконографія. Книга ІІІ. Нью-Йорк - Київ : Темпора, 2015.
19. „Листи так довго йдуть...” Знадоби архіву Лєся Українки в Слов'янській бібліотеці у Празі. К., 2003.
20. Лєся Українка та сучасність (Збірники наукових праць, матеріали наукових конференцій «Лєсезнавчі читання»). Луцьк, 2003-2008.
21. Малютіна Н. Художнє втілення екзистенційного типу мислення в драматургії Лєся Українки. Одеса: Астропринт, 2001.
22. Мірошніченко Л. Над рукописами Лєся Українки. Нариси з психології творчості та текстології. К., 2001.
23. Скрипка Т. Лариса Косач-Квітка (Лєся Українка). Нью-Йорк-Київ, 2005.
24. Скупейко Л. Міфопоетика «Лісової пісні» Лєся Українки. Київ: Фенікс, 2006. 414 с.
25. Скрипка Т. Спогади про Лєсю Українку. Т. 1. Темпора: Київ. Нью-Йорк, 2016. 368 с.
26. Сташенко Н. До історії публікації та критичних оцінок перших поетичних збірок Лєся Українки. Лєся Українка і сучасність. Т. 6. Луцьк, 2010. С. 76 – 86.
27. Сур'як М.В. Трагедія Кассандри в рецепції Есхіла та Лєся Українки. Acta Paedagogica Volynienses. 2021. Вип. 6. с. 175-181
28. Яручик В.П., Сур'як М.В. Модуси поетичного мовчання в «Лісовій пісні» Лєся Українки. Acta Paedagogica Volynienses. 2021. Вип. 6. с. 202-208.

### Інтернет ресурси

29. Електронна бібліотека. Українська література. Лєся Українка – Лісова пісня. URL: <https://ukrclassic.com.ua/katalog/u/ukrajinka-lesya/972-lesya-ukrajinka-lisova-pisnya>
30. Лєся Українка. Енциклопедія життя і творчості. Драматичні твори. URL: <https://www.l-ukrainka.name/uk/Dramas.html>
31. Денисюк І., Скрипка Т. Дворянське гніздо Косачів URL: <https://www.t-skrypka.name/LUkrainka/Gnizdo.html>